

Cocon

Jaargang 20

Januari 2020

BESTUUR van de FNG:

Jack Keijzer	voorzitter	telefoon 06-46 09 88 71
Saskia Wolters	secretaris	secretariaat@fngnederland.nl
Hans Suringa	penningmeester	NL 25 INGB 0008400643 t.n.v. de FNG
Riekus Scholing	bestuurslid	
Wicky van der Meijs	bestuurslid	
Rien Verbiest	bestuurslid	

Cocon

REDACTIE:

Paul Kuiper	tel. 074-2439826	kuiper.p@tiscali.nl
Rien Verbiest	tel. 06-51346075 / 023-5263518	rienverc@xs4all.nl
Margreet Scholing	tel. 06-37317070	margreetscholing@gmail.com
Kim Gijsbertsen	tel: 0614023903	mevrouwgijsbertsen@gmail.com

Gastschrijvers:

Jan Bouman
Gert Jan Slump

Reacties, verhalen, gedichten en nieuws graag zenden naar:

Rien Verbiest
Rechthuisstraat 24
2024ED HAARLEM

De Cocon is een kwartaaluitgave van de Federatie Nabestaanden Geweldslachtoffers
en als zodanig te vinden op de website van de FNG.

Toezending van een hard-copie is mogelijk aan alle ingeschrevenen van de FNG.

De volgende Cocon verschijnt uiterlijk op 28 maart 2018.

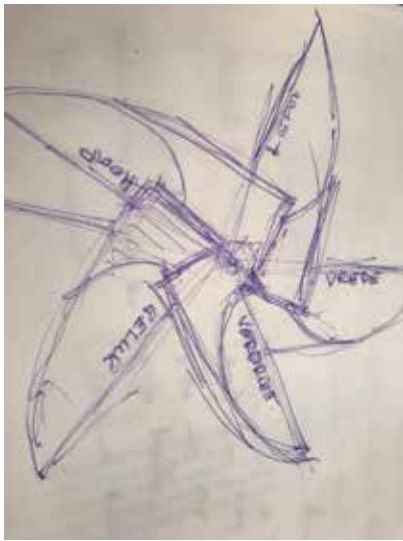
Kopij vóór 25 februari 2018 sturen naar het redactieadres.

De redactie behoudt zich het recht voor (te lange) bijdragen indien nodig in te korten.

VAN DE REDACTIE

“Wat is dat nou?” was mijn eerste reactie bij het zien van deze voorplaat. Maar ik was wel meteen geboeid door wat ik zag. Of door wat ik meende te zien: een grillig lijnenspel, zo te zien een ruwe schets, een wild geheel.

[Redactie: betref de voorlopige schets voorafgaand aan de uitwerking]

Mijn vrouw Ina keek mee en zag heel wat anders. “Oh, dat is zo'n windmolentje.” Toen zag ik het ook. Wat had ik vroeger graag zo'n ding gehad, voor op mijn fiets en dan hoe harder je reed hoe harder het molentje ging draaien. Het molentje wekte geen energie op, daar moest je zelf voor zorgen. Nu denkt iedereen bij 'windmolen' meteen aan duurzame energie. Of: niet bij mij in de buurt. Ooit heb ik op het fietsje van een van onze kinderen, toen ze nog klein waren, zo'n molentje gemonteerd en het was meteen een succes.

Maar dit waren mijn eerste gedachten. Tot ik wat beter ging kijken. Het bleef een molentje, maar er was meer te zien, veel meer. Dat heb je met echte kunstwerken: er is altijd meer te zien dan je aanvankelijk denkt te zien. En soms zie je er zelfs iets in waar de ontwerper nooit aan gedacht heeft. Of ga je associëren op een manier die helemaal anders is dan de gedachten van de ontwerper, van Rien Verbiest in dit geval.

Nieuwe problemen, maar ook nieuwe mogelijkheden. En die gedachte wil ik vasthouden.

Als ik bij het geluk begin, kom ik via hoop, liefde en vrede terecht bij verdriet. Ja, daar kan ik me wel een heleboel bij voorstellen. Maar als ik bij het verdriet begin, eindig ik bij vrede en dat vind ik al wat lastiger: ik heb er niet zoveel vrede mee met wat mij is overkomen. Mijn kind is vermoord.

Begin ik met de vrede, dan kom ik bij de liefde uit. En zo zijn er tenminste vijf routes mogelijk.

Nee, dat is niet waar: je hoeft niet de hele cirkel te lopen en je kunt zelfs ook gewoon doorlopen tot je uitkomt waar je wilt zijn.

Ik ben geen filosoof, maar deze plaat zet me wel aan het denken. Maakt het iets uit waar je begint? Maakt het iets uit waar je eindigt? Doet de volgorde er eigenlijk wel toe?

Terug naar de plaat. Verdriet en geluk liggen vlakbij elkaar en dat vind ik wel heel herkenbaar: van de ene op de andere dag werd ons geluk wreed veranderd in verdriet. Ik denk dat we dit wel herkennen.

Als je niet tegen het molentje blaast, blijft 'Liefde' bovenaan staan. En alweer – dat doet mij wat. Als ik een foto mijn overleden ouders zie, dan zeg ik niet: “Dat waren mijn vader en moeder”- nee, dan zeg ik: “Dit zijn mijn vader en moeder.” Als ik naar een foto van Maaïke kijk, dan zeg ik niet: “Dit was Maaïke”, maar: “Dit is Maaïke.”

Onze dierbaren zijn er niet meer, maar onze liefde voor hen is onverwoestbaar.

We hebben Kerst gevierd, het feest van de vrede, van het geluk van een nieuw leven, van nieuwe hoop, van een leven vol liefde, wetende dat er ook altijd verdriet zal zijn.

Dat wij in deze mengelmoes van gevoelens overeind kunnen blijven, ook in 2020, is de wens van de redactie van de Cocon.

Namens de redactie,

Paul Kuiper

VAN HET BESTUUR

2019 is alweer bijna ten einde. Een bewogen jaar waarin wederom een hoop geweld was. En ik weet niet hoe u dit ervaart maar telkens als ik weer berichtgeving volg over weer een moord raakt mij dit enorm.

2019 Ook een jaar waarin wij als “oud bestuur” de conclusie trokken dat het fundament van onze federatie stevig staat en dat was ook de reden voor onze eerste voorzitter Jan van Kleeff om de voorzittershamer over te dragen aan ondergetekende. Ook Ron Sluijs is gestopt; Frans Martens stopt per 1 januari 2020. Wij zijn de afzwaaiende maar vanzelfsprekend ook de zittende bestuursleden heel dankbaar voor het vele werk wat zij gedaan hebben of nog steeds doen. Gelukkig hebben we een aantal mensen bereid bevonden weer in het bestuur plaats te nemen. Wij zijn onze nieuwe bestuursleden Saskia Wolters, Rien Verbiest en Hans Suringa dankbaar dat zij zitting hebben genomen in ons bestuur. Helaas mochten wij maar kort gebruik maken van de diensten van Lena Olivier, die vol enthousiasme begon aan haar taken als secretaris maar helaas, kreeg zij van haar bazen in Amerika geen toestemming om deze taak verder te vervullen. Zij zal de komende jaren het bestuur gevraagd en ongevraagd wel voorzien van adviezen.

2019 is het ook het jaar geweest waarin wij, mede door het enthousiasme van Paul en Roser Vlugg qua thematiek verschillende bijeenkomsten konden organiseren. Zo was er een bijeenkomst met als thema “Geloof”, een bijeenkomst voor broers en zussen. Zeer waardevol allemaal. Onze dank is groot richting de organisatoren hiervan. Helaas moet Roser het rustiger aan doen vanwege haar gezondheid.

Dank gaat uiteraard ook uit naar Daniel van Berlo die wederom de “twee weekenden” heeft georganiseerd; het kids- en het sport- en spelweekend. Voor de kinderen prachtig mooie weekenden.

2019 was het jaar waarin voor het eerst een stille tocht is georganiseerd om aandacht te vragen voor niet-opgeloste moordzaken en ook het jaar waarin lotgenoten een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van een film waarmee o.a. gevangenen worden bezocht in de hoop iets meer informatie te

krijgen met betrekking tot deze onopgeloste moorden. Veel dank aan de initiator hiervan, Wicky van der Meys en zeker ook aan de voorlezers van de brieven, Dhyan Duin, Ali Speksnijder, Suus Joosten en Peter Verhagen.

2019 was ook het jaar waarin er weer indrukwekkende bijeenkomsten zijn geweest bij het monument ‘Het Onbevattelijke’ met veel aanwezige lotgenoten. De drijvende krachten hier achter, Margreet en Rikus Scholing zijn wij veel dank schuldig. Helaas zijn zij gestopt met de organisatie van Naamplaatjesdag en Lichtjesavond.

2019 was ook het jaar dat wij onze dierbaren tijdens de Dag Herdenken Geweldslachtoffers in Hilversum mochten herdenken. De werkgroep heeft zeer zijn best gedaan om hier een mooie waardige dag van te maken. Jan Bouman, Wicky, Nathalie en initiator Maya: zeer bedankt.

2019 was ook het jaar dat u elk kwartaal de Cocon hebt kunnen ontvangen. Steeds meer lotgenoten willen ons kwartaal niet alleen digitaal ontvangen maar ook per post. Al jaren zijn good old Rien Verbiest en Paul Kuiper de mannen achter dit prachtige blad. En daarbij ook niet te vergeten Margriet Scholing. Beste mensen, dank hiervoor.

2019 was ook weer het jaar dat de lotgenoten een kaart kregen rond overlijdensdatum van hun dierbaren. Maaïke Paardekooper en Joke Lute dragen hier zorg voor; zij doen dit met passie. Veel dank hiervoor.

2019 was ook het jaar waarin onze vrijwilligster Diane Vivo vele bijeenkomsten heeft bijgewoond om onze leden waar nodig te ondersteunen. Dank ook hiervoor. Wij hechten er waarde aan om onze dankbaarheid aan onze vrijwilligers met u te delen. Zij zijn zó belangrijk voor onze stichting (en dus voor u) en het bestuur kan het uiteraard niet alleen.

Samen moeten we het doen. Samen, voor ons allen in de hoop dat u als lotgenoot weer een stapje verder kunt komen in uw herstel. Daar doen we het per slot van rekening voor. Samen delen is ook samen helen.

Het bestuur wenst u een goed, vreedzaam, gewelddoos maar bovenal een gezond 2020 toe.

Jack Keijzer Voorzitter

Op de dag waarop algemeen wordt aangenomen dat de herfst begint, gingen we met prachtig weer per trein van Hengelo naar Hilversum.

Al voor we het station bereikten, zagen we de St. Vituskerk hoog oprijzen en het was maar een klein stukje lopen.

Koffie en cake, daar waren we al wel aan toe en dat was er dan ook. Maar eerst hebben we de foto van Maaïke een plekje gegeven en dat ging wat gemakkelijker dan de opmerking die je nog al eens hoort: “Je moet het een plekje geven”. Alsof er een apart plekje is waar je je verdriet neer kunt leggen. Zo'n plekje ken ik niet.

De plek waar het zich afspeelde was de prachtige St. Vituskerk, een creatie van de architect Cuypers, die ook het Rijksmuseum en het Centraal Station, beide in Amsterdam, heeft ontworpen. En nog heel veel kerken.

Warme woorden van de burgemeester en de pastoor zetten de toon. En de zang en muziek onder leiding van Paul Snoek droegen daar zeker het hunne aan bij. Maar wat zongen ze nou eigenlijk?

De lunch in de buitenlucht en onder een stralende zon was (weer) uitstekend verzorgd en in die ontspannen sfeer ontstonden intieme gesprekken.

En dan de wandeling, de optocht, de demonstratieve mars door Hilversum.

Wat bijna altijd het geval was, werd ook nu weer ervaren: de stilte in de binnenstad en de aandacht waarmee de mensen naar de namen op het lint, op de 10 linten, keken. De enkele ongeduldige automobilist die zijn claxon gebruikte, werd terecht terechtgewezen.

Terug bij de kerk werd de gedenksteen onthuld en lieten kinderen 3 duiven op. Een indrukwekkend moment.

De heel persoonlijke bijdragen van enkele van de deelnemers zijn ook een aangrijpend onderdeel van het hele gebeuren.

En dat het buffet waarmee de dag werd besloten, weer uitstekend was, is ook al een goede traditie.

Vermoeid zijn we weer naar huis gegaan.

Paul Kuiper

LICHTJESAVOND 2019

Namens de Federatie Nabestaanden Geweldslachtoffers organiseerde de Stichting Herdenken Geweldslachtoffers zaterdag 2 november haar jaarlijkse lichtjesavond bij de Muur tegen Geweld in De Wolden.

De bijeenkomst werd geopend met het lied “Ik heb een vriend gehad”, gezongen door Peter van den Hoonard.

Daarna verwelkomde organisator Margreet Scholing de 185 aanwezigen. In haar toespraak gaf zij aan dat dit de laatste bijeenkomst was die zij en haar man Rikus organiseerden bij de Muur tegen Geweld en voor de FNG. Als ceremoniemeester leidde zij de aanwezigen op ingetogen wijze door het programma.

Jack Keijzer, bestuurslid FNG sprak mooie en bemoedigende woorden voor de nabestaanden. Een verhaal over verdriet en hoop.

Aan Rikus en Margreet Scholing die na 7 jaar organisatie het stokje overdragen aan Wicky van der Meijs overhandigde hij als geschenk een kaars met een afbeelding van het Monument.

Peter zong: “Die ene herinnering” met de voor deze gelegenheid door Wiebe Klijnstra, die zijn moeder Ida Klijnstra door geweld is verloren en Margreet Scholing die haar schoonzus Ida verloor, geschreven tekst. Een tekst die voor véél nabestaanden zéér herkenbaar is.

Burgemeester Roger de Groot sprak over de grote verbinding die de Muur tegen Geweld tussen de nabestaanden brengt. Hij is bij alle bijeenkomsten aanwezig die bij het Monument worden georganiseerd. Ieder jaar weer tijdens Lichtjesavond maken al die 1.000 lichtjes die hun licht laten schijnen over de namen van de slachtoffers en de serene rust voor hem tot een zeer indrukwekkende herdenking.

Greetje Joosten sprak over het belang van deze herdenkingen en het samenzijn van de nabestaanden.

Wim Saris, Directeur Generaal, Politie, straffen en beschermen, sprak namens het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Minister Dekker was helaas verhinderd. Hij zal de Minister vertellen dat deze herdenking voor hem, maar zeker voor de nabestaanden zeer belangrijk is. Hij wil zich op vele manieren inzetten voor de belangen van nabestaanden van geweldslachtoffers.

Margreet vertelde dat bij sommige naamplaatjes fakkels branden omdat deze plaatjes meerdere slachtoffers bevatten. Ze noemde hierbij de 2 namenlinten die in de Muur voor altijd bewaard blijven. Peter zong: “Amazing Grace”.

Na het buffet ging iedereen naar buiten waar alle kaarsjes, vuurpotten en fakkels brandden in de donkere stilte van het Drentse Reestdal.

Bij het bankje achter het Monument las Dina Meijer het gedicht: “Als ik je foto zie moet ik huilen”

Daarna sprak Jan Bouman, zittend op het bankje over het belang dat vertegenwoordigers van organisaties bij Herdenkingen en bijeenkomsten van de FNG zijn. Hierna nam Peter plaats naast Jan Bouman op het bankje en zong: “Leeg om je heen”

Terwijl het K3 lied “Wanneer zie ik jou terug” speelde kwam Margreet uit het weiland lopen met kinderen die op jonge leeftijd al nabestaande zijn van een geweldslachtoffer. De kinderen hielden een glazen potje vast met daarin een brandend waxinelichtje. Aangekomen bij het monument noemden zij hun naam en voor wie zij het kaarsje neerzetten. Al deze kaarsjes tezamen vormden een hart.

Signaal “Taptoe”, gevolgd door één minuut stilte.

Emiek Kasimier speelde: “Il Silenzio”, terwijl de kinderen bloemblaadjes strooiden in het hart. Een mooi en tegelijkertijd droevig moment De kinderen kunnen trots op zichzelf zijn.

De rondgang werd vervolgd naar de voorzijde van het monument. Hier legden Ingeborg Donk en Catalijne Ramos een bloemstuk namens alle nabestaanden in het nog open hart. Margreet nodigde al haar vrijwilligers uit om nog één keer respect te tonen voor alle slachtoffers door een kaarsje neer te zetten om het hart, op één kaarsje na te sluiten.

Peter zong als laatste nummer “The Rose” waarna hij met het laatste kaarsje het grote hart sloot.

Margreet bedankte ook namens Rikus allen die het mogelijk hebben gemaakt om deze Lichtjesavond te organiseren. Margreet zei: Wij hebben het al deze jaren met veel liefde georganiseerd, gedreven om alle slachtoffers van geweld in het licht te zetten.

Ze bedankten hun zoon voor alle jaren van steun en sloot af door iedereen namens FNG te bedanken voor hun komst naar deze bijeenkomst bij de Muur tegen Geweld.

Een afscheid voor ons van de “Lichtjesavond”. We zien elkaar vast wel weer op een bijeenkomst van FNG.

Rikus en Margreet Scholing

Waarom medewerkers van Justitie de Lichtjesavond moeten bezoeken

De organisatoren van de Lichtjesavond hadden mij gevraagd een presentatie te geven over de redenen die ik belangrijk vind voor medewerkers van dadergerichte instellingen om bijeenkomsten van nabestaanden te bezoeken. Met een dadergerichte organisatie bedoel ik bv. het Openbaar Ministerie, de Politie, de Rechtbank, DJI en de Reclassering. Dit zijn in mijn visie organisaties waar men wel stappen heeft gemaakt om meer rekening met het slachtoffer en/of de nabestaande te houden, maar waar nog steeds onevenredig veel aandacht naar de dader gaat. Zelf zou ik het een goed idee vinden als politieagenten, bewaarders, sociotherapeuten uit de tbs of rechters de Muur zouden bezoeken. Zeker als ze in gesprek zouden gaan met aanwezige nabestaanden. Van de zomer bezocht ik de muur met twee nabestaanden, die elk een kind door moord hadden verloren en een gevangenisdirecteur. We hebben daar een uur of twee rond de muur gelopen en gesproken over het leed en de radeloosheid waar je als nabestaande in gesleurd wordt als een dierbare vermoord wordt.

Dit gesprek en het zien van de muur, het ervaren daarvan maakte diepe indruk op de professionele gevangenisdirecteur. Hij gaf later aan dat zijn beeld op criminaliteit wezenlijk beïnvloed was. Zelf had ik dat ook de eerste keer dat ik de lichtjesavond bezocht, nu al weer acht jaar geleden. Volgens Margreet Scholing, de topper die samen met Rikus alle avonden tot nu toe organiseerde stond ik toen niet op de lijst. Dat was voor mij geen probleem het ging om de nabestaanden. Die eerste keer maakte grote indruk op mij, daarom besloot ik het op te schrijven. Ik maakte daarvan een hoofdstuk in mijn boek Zitvlees. Mijn plan was dit hoofdstuk voor te lezen en daarmee aan het verzoek van Margreet en Rikus te voldoen: waarom is het zo belangrijk dat medewerkers uit de justitiële hoek dit soort bijeenkomsten van nabestaanden bezoeken? Als reserve had ik in mijn hoofd de redenen onder elkaar gezet mocht ik vanwege de één of andere reden niet aan voorlezen toekomen. Eenmaal op de plek van bestemming bleek voorlezen niet mogelijk. Het was veel te donker om zelfs maar de letters te kunnen zien. Vandaar dat ik hieronder het stuk opneem dat ik voor had willen lezen, gevolgd door de toespraak die ik heb gehouden, die in mijn hoofd zat, mocht ik niet kunnen voorlezen.

Het Diepe

Voor het eerst bezoek ik een bijeenkomst van nabestaanden; in het noordoosten des lands. De rit er naar toe is fraai. Langs uiterwaarden, waar wilde paarden achter elkaar aanzitten en in elkaars rug bijten en langs de oever van een brede meanderende rivier, kom ik aan op de plek van bestemming.

Er staan tientallen auto's op een grasveld. Verderop wordt door de junioren gevoetbald. Ik heb tijd over en ga langs het veld staan kijken naar, zoals ik inschat, twee elftallen D'tjes.

Hoe vaak heb ik niet langs de kant staan kijken. denk ik.

Van de nabestaanden, die ik straks zal zien zullen er zeker een paar bij zijn die vroeger met hun zoon of dochter bij het voetbalveld stonden; en misschien nog wel met andere kinderen of kleinkinderen. Een verkeersgeleider zegt me, dat ik voor de vergadering in de grote tent moet zijn.

De organisatoren van de bijeenkomsten staan er ook bij en begroeten me hartelijk. Ook een rij vrijwilligers staat in het gelid. Wat goed denk ik dat deze mensen zoveel tijd hieraan besteden. Want reken erop dat er zeeën tijd in de voorbereiding van zo'n manifestatie gaan zitten. Een nabestaande die ik ken komt op me af, schudt me de hand en zegt:

“Zo ouwe wetsdienaar, kom je ons vertellen, dat we ons aan de wet moeten houden?”

“Jij kent de wet als geen ander Mark, vooral wat er niet mag, denk ik.”

“Dat heb je goed; wil je een bakkie?”

“Lijkt me lekker, wordt mijn eerste vandaag.”

De dame achter de bar in de zaal schenkt me koffie in. Daarna neemt Mark me mee naar de Muur. We lopen rond het monument. Ik ben overweldigd door de enorme aanblik van het monument, de schoonheid en de talloze portretten aan de Muur. Wat een overvloed aan samengebald leed, denk ik.

“Waarom weet niemand dit Mark? Waarom staat dit niet voluit in de krant man?”

“Dat weet ik ook niet jongen. Toen mijn zoon vermoord was hadden we eerst maandenlange publiciteit. Verslaggevers over de vloer, familierechercheurs, casemanagers van slachtofferhulp, allemaal hartstikke goed hoor. Echt top, maar daarna is het over. Het is geen nieuws meer en het wachten is op een nieuwe moord waar de pers op kan duiken.” Ik denk aan het voetbalveld van een half uurtje geleden. Geen spelletjes meer voor deze jongeren; veel foto's van jonge mensen. Hun leven is voorbij. Ik probeer te voelen hoe dat moet voelen. Je zoon of dochter te moeten missen, voor altijd. Het echte gevoel krijg je niet, onmogelijk, te heftig. Meer dan honderd portretten van, voornamelijk jonge mensen; Ik probeer het tot me door te laten dringen, dat de mensen hier in deze zaal niet meer hebben dan een portret van hun zoon, dochter, broer, moeder, vader, zus of partner. Ze hebben hoogstens de herinnering aan het voetbalveld, ze kunnen er niet meer staan om hun kinderen aan te moedigen, of desnoods uit te kafferen.

“Elk jaar komen er zo'n twintig portretten bij”, zegt Mark en hij pakt een grote rode zakdoek.

“Ieder portret staat minstens voor vijf nabestaanden. Kijk dit is mijn zoon die vermoord is.”

Ik had een totaal andere kijk op criminaliteit gekregen. Ik bezocht de lichtjesavond en in de auto terug bedacht ik wat het mij had geboden. Wat heb je eraan in jouw werk? Het belangrijkste feit blijft dat je geconfronteerd wordt met het leed dat mensen is aangedaan. Op een heel directe manier vertellen de nabestaanden daarover, vol verdriet. Het beeld op criminaliteit krijgt een fundamenteel andere dimensie erbij. Ten slotte wordt de publieke taak die wij hebben als organisaties die zich met criminaliteit bezighouden, zowel met daders als met slachtoffers en nabestaanden in al zijn volheid voelbaar. Thuis aangekomen schreef ik de redenen voor mezelf op.

De eerste reden: Voor jezelf als mens. Je ontmoet hier mensen op een andere manier dan in jouw organisatie. De mensen hier zijn nabestaanden en hebben veel leed meegemaakt. Ze zijn eerlijker, dragen het hart op de tong en zijn opener naar elkaar. Je ontdekt meer redenen en verdiept de motivatie waarom je met dit werk dagelijks bezig bent. Het geeft jouzelf als professioneel werker ook gewoon een goed en voldaan gevoel om zinvolle gesprekken te voeren.

De tweede reden: tegenwoordig wordt er veel over bubbels geschreven. Iedereen zit in zijn eigen bubbel, dat is de kring van mensen, nieuws, kennis waarin jij je begeeft. Zo heb je de 'daderbubbel' en als je daarin werkt denk je voornamelijk aan het beter maken van de dader. Je richt je vooral op de positie van de dader. Allerlei juridische aspecten voeren de boventoon. Qua hulpverlening is het belangrijkste streven zorgen dat de dader geen slachtoffers meer maakt. Als je met slachtoffers of nabestaanden werkt zit je in de 'nabestaandenbubbel'. Dan denk je aan het leed dat nabestaanden is toegebracht. Hoe je de schade die nabestaanden hebben ondervonden kan verzachten of vergoeden. Ik denk dat het goed is dat werkers uit de twee verschillende bubbels bij elkaar op bezoek gaan. De eerste stappen werden al gemaakt door de federatie van nabestaanden. Dit jaar nodigden zij in april al diverse TBS instellingen uit om over hun visie te praten met nabestaanden.

De derde reden is dat als reclasseringsmedewerkers, mensen uit de tbs, bewaarders zich gaan verdiepen in slachtoffers en nabestaanden zij beter hun daders kunnen helpen en behoeden voor recidive. Zonder het nemen van verantwoordelijkheid voor jouw eigen gedrag als dader kan van een werkelijke reïntegratie naar mijn idee geen sprake zijn. Geef binnen gevangenis en TBS instellingen bekendheid aan deze jaarlijks terugkerende herdenkingsdagen. Ga er met personeel uit de inrichtingen, op vrijwillige basis uiteraard, naar toe. Op deze manier krijgen de medewerkers die hele dagen met daders omgaan en gesprekken voeren oog voor de andere kant van de criminaliteit.

Jan Bouman

Sinds 1 januari 2017 gepensioneerd psycholoog V&J en programmamanager slachtoffergericht maken Justitie;
Heden: op vrijwillige basis adviseur van de Federatie Nabestaanden Gewelddsmisdrijven

ALS BLOEMEN DROMEN WAREN DIE EEUWIG ZOUDEN DUREN

DAN PLUKTE IK DE ALLERMOOIESTE OM NAAR JOU TE STUREN!

BLOEMEN OP DE DHG

Op meerdere plaatsen wordt op de Dag Herdenken Gewelddslachtoffers een bloemstuk gelegd. Bij voorbeeld op de plaatsen waar eerder een gedenksteen is gelegd op een DHG, of op een gedenkplaats die door nabestaanden is opgericht.

Dit bloemstuk is door het bestuur van de FNG op de dag herdenken gelegd bij het Onbevattelijke, de Muur tegen Geweld.

De Dag Herdenken Gewelddslachtoffers is de zaterdag (in september) welke in de 38e week van het jaar valt. Grofweg is dat rond de twintigste september.

laat verdriet je leven niet bepalen

laat de eenzaamheid verdwalen

geef het leven zin ieder moment

weet dat je in gedachten

altijd bij me bent

ik hou van lieve mensen

zoals jij

ik hou van bloemen

net als jij

zij verklaren zoveel dingen

zij doen ons zingen

wij vergeten ze niet

ook al hebben we verdriet

Annie van Hees

STEUN EN VEERKRACHT

In deze bijdrage aan Cocon buig ik mij over de vraag naar ondersteuning door middel van steuncirkels. Ik laat me daarbij inspireren door een Whatsappgroep waar ik samen met een aantal nabestaanden deel in gebeurtenissen, vragen en emoties die in onze groep spelen. Ook laat ik mij inspireren door de inzet van steuncirkels in andere situaties.

De Whatsapp groep waarvan ik deel uitmaak is een groep van 9 mensen: 7 nabestaanden en 2 betrokkenen. Wij kennen en ontmoeten elkaar ook in verschillende samenstellingen een paar keer per jaar.

Samen vormen we een cirkel waarin iedereen zichzelf mag en kan zijn. Alles kan worden gedeeld: herinneringen, moeilijke momenten rond VI en TBS-verlengingszittingen, mooie momenten, herinneringen, gedichten, foto's: alles wordt gedeeld, niets is te gek. Er wordt gelachen maar net zo goed boosheid en verdriet geuit.

We zijn een hechte groep die verbondenheid en veerkracht geeft. Een groep waarbinnen het goed toeven is en die mensen overeind houdt.

De potentie van steuncirkels puzzelt mij al sinds ik mij 30 jaar geleden bezig begon te houden met hulp en steun aan slachtoffers en nabestaanden. Op wie moet de hulp en ondersteuning zich richten? Op slachtoffers en nabestaanden zelf natuurlijk, maar ook op de omgeving die tot steun kan zijn maar ook letterlijk op afstand kan blijven staan?

Een omgeving kan van zoveel waarde zijn door gehoor te bieden maar geeft soms ook letterlijk geen thuis. Is het dan mogelijk aanvullende of nieuwe steun te organiseren?

Steuncirkels intrigeren mij nog steeds nu ik dag in dag uit bezig ben met herstelrecht in alle verschijningsvormen en als ik denk aan de kracht van cirkels. De kracht vooral ervaren door onderdeel van zo'n steuncirkel te zijn onderscheid ik vijf argumenten voor de meerwaarde van steuncirkels.

De waarde van verbinden.

In steuncirkels ontstaat verbinding tussen mensen. Die verbinding kan het gevoel van isolement voorkomen en doorbreken: samen draag en weet je meer dan alleen.

Verbinding op basis van vrijwilligheid en commitment.

Mensen die deelnemen aan de steuncirkels doen dat volledig vrijwillig. Dat betekent niet dat deelname vrijblijvend is. Door in de cirkel te gaan staan spreken deelnemers verantwoordelijkheid uit naar elkaar en ontstaat wederzijdse toewijding.

Je staat er nooit alleen voor.

In feite heeft iedereen van nature een steuncirkel. Het kan zo zijn dat een ingrijpende gebeurtenis tot verwijdering leidt en relaties onder druk komen te staan. Een steuncirkel biedt de mogelijkheid opnieuw uit te spreken waar behoeften liggen en daarin op een natuurlijke wijze te voorzien.

Steun en veerkracht: dat doe je samen.

Niemand leeft voor zichzelf alleen. Mensen laten zich, zo is mijn ervaring, prima aanspreken om samen ergens de schouder onder te zetten, zeker als het gaat om concrete steun aan een medemens dichtbij of om wederkerige steun voor en van lotgenoten.

Ze zijn er altijd.

Als een steuncirkel is gevormd is de cirkel van waarde op elk moment. Bij onze steuncirkel is de Whatsapp groep nooit ver weg en is er altijd antwoord. De momenten waarop mensen uit de steuncirkel elkaar zien en spreken vullen de 'mobiele' momenten naadloos aan.

Hoe steuncirkels opgezet zouden kunnen worden en of ze van bredere waarde zouden kunnen zijn is een kwestie van uitzoeken, uitwerken en doen.

Mochten jullie willen reageren dan hoor ik dat graag.

Gert Jan Slump
06 15596907
info@gertjanslump.nl

DIRK POST

19-03-1995 † 17-11-2009

De veertienjarige Dirk Post wordt op 18 november 2009 dood aangetroffen in het Urkerbos na een dag eerder als vermist te zijn opgegeven. De moord op Dirk was een van de geruchtmakendste in Nederland tot dan toe.

In het jaar 1993 trouwt Marian van de Berg met André Post, een oerdegelijk stel in een oerdegelijke plaats: Urk. Het stel krijgt twee kinderen, te weten Dirk in 1993 en Babette in 1999. “Ik dacht dat we het goed hadden”, zegt Marian, “maar nadat ik Wim heb leren kennen weet ik dat het toch anders en beter kon”. Wim leert ze kennen nadat André zich van Marian heeft laten scheiden, het stel trouwt in 2007.

‘Dag Moeehh’

Dirk zit op 2 havo van het christelijke Emelwerda College in Emmeloord en is halverwege de middag weer thuis na zijn schoolbezoek op die dinsdag 17 november 2009. Hij zit met zijn zusje en zijn moeder aan tafel in de keuken. Aan de wand hangt een krijtbordje met het programma van de vorige dag: 18.00 catechisatie; 18:45 uur basketbal. De twee kinderen zitten, waar tegenwoordig meer WhatsApp voor in de plaats is gekomen, met elkaar van laptop naar laptop te msn-en. Elektronisch met elkaar communiceren zonder één woord aan dezelfde tafel naar elkaar uit te spreken. Een soort spelletje zoals kinderen zich daarin kunnen vinden. Wanneer Marian weg moet vraagt ze nog aan Dirk of hij tegen zessen niet vergeet bij haar zus even op te passen, in overeenstemming met de eerder gemaakte afspraak. Dirk zegt nauwelijks van zijn laptop opkijkend “nee Moe, dat vergeet ik niet, dag Moeehh”. Op een manier zoals pubers dat enigszins verveeld en als overbodige boodschap kunnen afdoen: ‘Dag Moeehh’. Het zullen achteraf de laatste woorden zijn die Marian van haar zoon meekrijgt.

Wanneer Marian tegen zessen weer thuis komt is Dirk zoals verwacht niet meer aanwezig. Echter van Babette begrijpt ze dat hij door twee jongens is opgehaald. Ze weet te vertellen dat het Dirks buurjongen JellePieter (13) is en Jacob (12). Niet veel later belt haar zus op waar Dirk blijft voor de oppas. Ze veronderstelt dat Dirk het dan toch vergeten is en probeert hem op zijn telefoontje te bereiken. Ze krijgt echter alleen een voicemail te horen. Ze is lichtelijk geïrriteerd en spoedt zich naar haar zus om de honneurs even waar te nemen. Waarom is Dirk er niet? Wanneer hij iets belooft dan doet hij dat, zijn haar gedachten terwijl ze hem opnieuw probeert te bereiken. Ze moet dit onbegrip even delen met Wim. Wim is met zijn broer en hun vader naar de Mediamarkt in Almere en kan vandaar met het berichtje ook niet veel doen.

Om zeven uur is Dirk nog steeds niet bij zijn tante en ook niet thuis en Marian gaat de buurt in om te zoeken. Ze ziet de door Babette genoemde JellePieter, samen met Jaap(15) lopen en in een flits gaat het door haar heen: ‘waarom loopt Dirk daar niet bij’, maar spreekt hen nog niet aan. Misschien is hij inmiddels wel thuis? De ongerustheid neemt toe wanneer dat laatste nog steeds niet het geval is. Jaap is pas sinds de afgelopen zomer in beeld gekomen. Ze besluit alsnog naar de overburen te lopen en JellePieter te bevragen. De jongen is samen met zijn vader wanneer Marian hem vraagt waar Dirk gebleven is en waar hij is? De jongen weet echter niet veel meer duidelijkheid te geven. Hij heeft hem vanmiddag, met hun samen, nog bij de AH in het winkelcentrum gezien; daarna niet meer. De onrust wordt almaar groter en op sms-jes en oproepen naar zijn telefoon komt geen reactie.

Het is al tegen acht uur wanneer Wim met Chinees eten thuis komt en Dirk nog steeds niets heeft laten horen. Wim zegt dat Dirk wanneer hij nu zou aanschuiven de Chinees wel kan vergeten, wetende dat Dirk altijd gek is op dat eten. ‘Dan moet hij maar op tijd thuis zijn’, is zijn opvoedende gedachte. Inmiddels kijkt men met een ongerust gevoel naar Opsporing Verzocht en dat is voor Wim het signaal om op te springen en voorstelt de politie te bellen. Marian ziet dat nog niet zitten. “Zal die net binnenkomen wanneer de politie voor de deur staat”, zegt ze hoopvol. “En ze doen voorlopig toch niet veel dan zeggen dat we het moeten afwachten”, is haar verwachting. Wim accepteert de bezwaren en gaat op zoektocht uit, waarbij hij ook besluit bij de overburen aan te bellen en aan JellePieter en zijn vader te vragen of men echt niet weet waar Dirk is gebleven; de jongen heeft hem ten slotte als -een van de- laatste gezien? Er komt wederom een ontkennend antwoord. JellePieter weet het niet. Wim besluit nu met een vriend en buurman verder de buurt af te zoeken. De avonden lijken steeds donkerder te worden. Marian houdt de wacht thuis en houdt de sociale netwerksites in de gaten op zoek naar nieuws of bijzonderheden. En met een stille hoop of Dirk soms online komt.

Inmiddels is het over tien en het wordt de familie echt te angstig, dit is niks voor Dirk. Het kan gewoon niet. Dirk is wel ondeugend maar zo trouw als wat. Het klopt gewoon niet. Wim belt tijdens zijn zoektocht in de wijde omgeving naar Marian met de resolute boodschap van: “Je belt nu de politie”, waarop Marian geen andere mogelijkheid ziet dan dit toch maar te doen. De politie-alarmcentrale belooft een wijkagent naar hun adres te dirigeren. Niet veel later staan er twee dienders voor de deur en blijven ook dáár staan. Geen aanstalten makend om het huis verder te betreden suggereren ze dat Dirk best wel even weggelopen kan zijn en dat men de eerste 24 uur normaal gesproken geen actie onderneemt. Ze moeten zich maar geen zorgen maken, is de vergoelijkende taal van de twee agenten en maken aanstalten weer te vertrekken. Op de vraag van Marian of ze dan geen foto van Dirk nodig hebben, wachten ze nog even totdat Marian hen een pasfoto meegeeft. Gelukkig heeft Dirk een paar weken eerder voor zijn nieuwe buskaart pasfoto's laten maken.

Tegen elven gaat Babette moe en vertwijfeld haar bed opzoeken, ze voelt zich ronduit rot. Wim zoekt die nacht met zijn mannen door en meldt zich zo nu en dan thuis. De situatie ziet er hopeloos uit, maar het bed opzoeken is geen optie. Marian blijft intussen met regelmaat haar vriendin chatten om haar onrust kwijt te raken. Die nacht meldt Wim zich nog een keer bij het politiebureau maar ervaart dat men daar druk bezig is naar achteraf blijkt met een inbraak bij een juwelier in Urk. “Ga maar lekker slapen, hij zal heus wel weer opduiken”, is hun reactie.

Op de woensdagmorgen de 18e vroeg komt er een berichtje op de laptop voor Dirk binnen. Het is van een meisje die Dirk kent. Marian antwoordt dat zij het is die reageert, de moeder van Dirk. In de veronderstelling dat Dirk dan zeker op bed ligt krijgt de conversatie geen vervolg. Rond een uur of zeven komt er opnieuw een berichtje op Dirks laptop van Dirks vriendje Jaap: Hey Dirk? Marian weet niet beter dan simpel te antwoorden met ‘hoi’.

‘Zeg maar niks op school’

Later die woensdag wordt het pijnlijk duidelijk dat Dirk is verdwenen. Hij is ook niet op school verschenen. Babette krijgt van haar ouders de boodschap mee om maar niets over Dirk te zeggen wanneer ze naar school gaat; wat kun je er nu eigenlijk over zeggen? Wim gaat weer eens langs het politiebureau van Urk maar krijgt daar alleen te horen dat hij beter naar huis kan gaan; er is geen nieuws van Dirks vermissing te melden. Buiten valt het hem op dat er een politiehelikopter overvliegt. Zou de recente overval op de klokkenwinkel daar iets mee te maken hebben, vraagt hij zich af. Hij besluit naar Dirks school in Emmeloord te rijden om met zijn mentor te spreken. iets wat nu belangrijk kan zijn?

Ook dat levert niets nieuws op en hij besluit langs het politiebureau van Emmeloord te gaan. Daar is men überhaupt van de hele vermissing niet op de hoogte, ondanks de bekende samenwerking tussen beide vestigingen. Vol onbegrip rijdt Wim maar weer richting huiswaarts.

Het is rond drie uur dat de twee jongens JellePieter en Jaap zich aan de achterdeur melden met de vraag of Dirk al terecht is. Marian vraagt na een ontkennend antwoord of zij echt niet weten waar Dirk is gebleven. Zowel JellePieter als Jaap kijken de wanhopige moeder van Dirk aan en zeggen niet te weten waar Dirk gebleven is. Emily, een vriendin van Dirk, heeft intussen een opsporingsbericht op Hyves gezet. Dat bericht wordt snel gedeeld en intussen vraagt het hele dorp zich af waar Dirk gebleven is. Marian had die nacht al de stellige overtuiging gekregen dat Dirk in het gras zou moeten liggen. Op die ingeving gaat de pas gearriveerde Wim wederom er op uit. Grasland en berm zijn er nog genoeg!

Marian met haar vader en moeder zitten elkaar verdwaasd en in afwachting aan te staren, wanneer de buurvrouw haastig binnen komt met een nieuwtje. “Heb je het al gehoord?” vraagt ze en vertelt dat op de website van Stentor een niet onbelangrijk bericht is geplaatst; ‘Lijk gevonden in het Urkerbos’. Als door een gifslang gebeten sist Marian: “Wie noemt mijn zoon een lijk”, zich realiserend dat ze de verdwijning van haar zoon direct in relatie brengt met dit onheilspellende bericht. Rond half twee is er een lijk ontdekt door een boswachter; vandaar de overvliegende helikopters. Terwijl ze zich nog steeds woedend voelt over wie haar kind een lijk noemt, kan het ook niet waar zijn. Neen, niet Dirk. De vertwijfeling is groot. Dirk in het bos gevonden? Babette die dit alles ook te horen krijgt, verstopt zich stilletjes onder haar dekentje.

Marian belt vertwijfeld voor de zoveelste maal met de wanhopig zoekende Wim. En terwijl vrienden in het nabijgelegen Emmeloord zoeken gaat Wim met zijn schoonvader en zus naar het Urker politiebureau. Men weet nog steeds niet waar of hoe Dirk is en op de vraag of het gevonden lichaam dan wel een jongen of een meisje is, weten ze niets te bevestigen. Er zal zo spoedig mogelijk een wijkagent bij u langskomen, is wat ze te horen krijgen. De gearriveerde wijkagent weet hun vragen ook niet te beantwoorden, dan alleen de bevestiging dat er een melding is van een in het bos gevonden lichaam. Hij gaat zo ter plaatse om poolshoogte te nemen is zijn relaas. Als Marian bij hem oppert dat ze gelijk mee wil wordt haar dat verboden. Een oom van Dirk vindt dit schimmenspel langzamerhand welletjes worden en besluit de voor de familie bekende dominee, Gerrit Oberink van de Hervormde Gemeente, er bij te halen. Het voortdurend om de hete brij heen draaien van de politie vraagt om hulp van een persoon met meer status en aanzien dan deze aangeslagen familie kan bieden. —> blz. 14

IEDER ZIJN MENING

Dag Wil,

Vier Cocons per jaar – wat is dat nou helemaal? Vier columns 'Ieder zijn menig' – wat is dat nou helemaal? Wat onze briefwisseling betreft, betekent dat voor mij een half uur achter het toetsenbord zitten en daar is mijn bijdrage.

Zo lijkt het althans. Dat halve uur klopt wel, maar het begint al veel eerder in mijn hoofd te kriebelen: wat heb ik te vertellen? Heb ik wel wat te vertellen?

Maar dan ben ik op bezoek bij een van onze kinderen en dan zegt ineens een kleindochter van 6: "Hoeveel tantes heb ik eigenlijk?" Ze begint te tellen, noemt alle namen op en komt dan op 6 tantes. Maar nee, daar is ze niet tevreden mee. "Nee, ik heb er 7, want Maaïke is er wel niet meer, maar ze telt wel mee!"

Laatst was ik ergens in den lande en hield mijn verhaal over Maaïke voor een groep studenten en toen ik uitgesproken was, werd het een tijdje stil en toen werden er voorzichtig een paar vragen gesteld. "Waarom doet u dit?" vroeg een van de cursisten. Het antwoord was simpel: "Ik ben hiervoor gevraagd."

Toen het officiële gedeelte afgelopen was, kwam er een van de cursisten naar mij toe en zei: "Mijn zus heet ook Maaïke."

Twee gebeurtenissen die mij ontroerden. Dat kleine meisje met haar grote verhaal en die grote cursist met zijn kleine opmerking.

Ik vind dit gouden momenten in mijn leven en ze geven de gebeurtenis een warme gloed.

Heb jij ook zulke ervaringen, Wil?

*Hartelijke groet,
Paul*

Dag Paul,

Zeker heb ik soortgelijke ervaringen. Zoals die keer toen ik voor een aantal cursisten voorlas uit mijn boek. Ik zag tranen biggelen over het gezicht van een cursist. Dat gevoel van medeleven deed me goed. Het is zo goed om te delen. Ik voel me dan gedragen en die energie die me dat oplevert zorgt ervoor, dat ik in moeilijke momenten toch kan overleven.

Met jouw simpele antwoord op de vraag 'Waarom doet u dit?' zou ik geen genoegen nemen. Want de vragensteller vroeg natuurlijk om jouw motivatie.

Ik heb mezelf die vraag vaak gesteld: waarom wil ik dit blijven vertellen. Allereerst om, zoals hierboven al genoemd, het te delen. Maar ook om de naam van Caroline te blijven noemen. Ze heeft niet voor niets geleefd.

Voorts de reden van haar dood door geweld, dat blijft onverteerbaar, een dader die vrij rond loopt en geen verantwoording heeft hoeven af te leggen voor zijn daad.

Als ik onze stukjes overzie dan valt mij op dat jij meestal de kleine mooie momenten opschrijft en memoreert. Daar ga ik dan weer overheen met mijn ongenoegen en mijn frustratie.

Het is wellicht daarom dat we nooit uitgeschreven raken omdat we zo verschillend reageren op de dood van ons kind. En dat vind ik dan wel weer heel mooi.

Jij hebt het verhaal van Maaïkes dood kunnen afsluiten. Je weet wat er is gebeurd, de dader is gestraft. Je hebt de keuze gemaakt om niet meer met hem bezig te zijn.

Dat lukt mij niet want alle vragen die ik heb blijven onbeantwoord.

Blijf me troosten, Paul, met jouw gouden momenten.

*Hartelijke groet,
Wil*

Rene Steegmans
01-01-80†24-10-02

Alan Roos
02-01-69†14-05-00

Nadina van de Ven
02-01-77†01-10-02

Angela Zwaan
03-01-80†08-06-07

Han Zantinge
04-01-66†06-04-97

Rinze v.d. Heiden
06-01-65†08-09-02

Mark White
06-01-71†22-09-96

Pepijn Zegers
07-01-04†24-02-08

Reinier Verbiest
09-01-69†19-10-94

Henriëtte Kamstra
11-01-51†13-11-94

Serge Heederik
13-01-71†25-05-96

Meindert Tjoelker
14-01-67†13-09-97

Walter
17-01-92†07-04-10

Dennis Bruns
21-01-88†13-01-17

Robert Gerritsen
26-01-84†04-09-16

Leon Rombouts
26-01-69†27-03-03

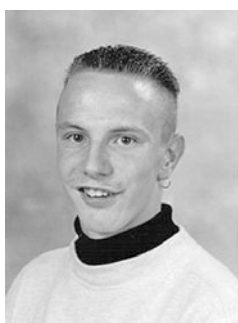
Helen Saarloos
26-01-70†06-02-99

Gonda Drent
27-01-66†12-12-96

Kim Stoker
27-01-87†10-02-13

Benjamin Bogaard
29-01-79†31-08-96

Simone van Kleeff
30-01-74†25-06-05

Alexander dalla
Groce
01-02-76†17-10-98

Melanie Sijbers
04-02-91†07-09-06

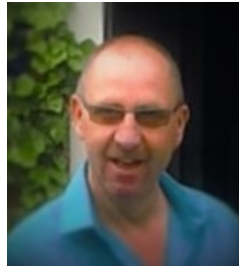
Nick Bood
05-02-01†30-04-17

Pascal Keijzer
07-02-91†30-04-07

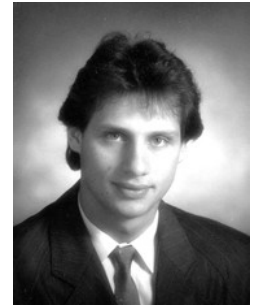
Nienke Hehir
08-02-87†06-05-11

Freddie Sloterwijk
08-02-67†25-08-15

Petra van den Berg
09-02-64†01-01-82

Wim Ender
10-02-64†28-03-95

Anneke v.d. Stap
11-02-83†11-07-05

Patricia Willems
11-02-71†28-04-13

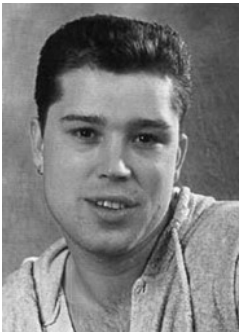
Léon Notenboom
12-02-82†15-07-02

Martien v. d. Meijs
15-02-29†30-01-02

John Kleimeer
16-02-61†21-07-03

Bert Bons
17-02-69†24-01-96

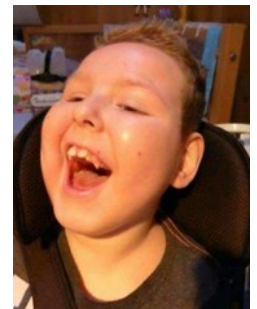
Koen Buitelaar
17-02-88†07-03-10

Tessa Klaver
17-02-88†24-04-07

Heidi Goedhart
18-02-76†19-12-10

Dani Rozenboom
20-02-06†02-03-15

Juliette Bouhof
21-02-97†26-10-14

Guillermo Wendel
Olymph
22-02-78†01-11-09

Nargiz Achoendova
23-02-88†16-05-11

Antoinette Akkermans
23-02-58†30-10-08

Dennis Borman
23-02-72†31-01-09

Michelle van Hooff
23-02-75†29-07-11

Suzanne Wisman
23-02-94†12-12-06

Brenda Searle
24-02-73†05-09-00

Henk Kolthof
27-02-67†07-01-14

Sjoerd Rutten
27-02-90†12-11-07

Tineke Verhagen
27-2-48 † 05-11-07

Stephen Metselaar
01-03-76†28-10-01

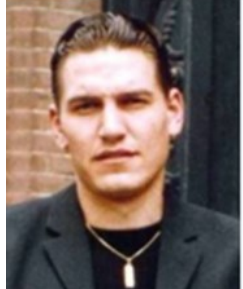
Piet van Harpen
02-03-23†16-01-03

Aart de Lang
2-3-1956†24-9-08

Ben Stubbe
02-03-49†10-02-04

Jeroen Dekkers
04-03-80†12-08-04

Shirley Hereijgers
04-03-78†02-05-97

Ingrid Kanen
05-3-61 † 8-07-07

Natasja Veenman
05-03-71†23-04-97

Maurice Luitwieler
08-03-74†20-02-93

Sarah Kolenberg
09-03-77†27-08-17

Minke Kleimeer
09-03-93†21-07-03

Erik Jongepier
10-03-77†11-04-99

Nicky Verstappen
13-03-87†10-08-98

Joël Bastiaans
15-03-86†28-02-10

Leander Ross
15-3-82†26-10-15

Jeroen van Wamel
15-03-78†01-11-96

Emiel Pardijs
17-03-92†09-05-10

Annemieke van Dijk
18-03-96†02-07-13

Dirk Post
19-03-95†17-11-09

Judith Lute
23-03-68†03-01-95

Sasja Binja Schenker
25-03-67†12-07-01

Nathalie Polak
29-3-1996†1-1-2018

Intussen zijn de dominee en familieleden van Marian en Wim in groten getale vanuit hun betrokkenheid in deze spannende uren aangeschoven en men wacht op berichten van politie en of media. De dominee is in staat om van het begin af aan rust te brengen in de emoties die zich bij allen aftekenen. Intussen rijden er meer auto's door de straat dan gewoonlijk. Het huis lijkt een plek dat meer dan alleen zo maar in de belangstelling staat. Het gonst van de geruchten die binnensijpelen. Urk is een zeer hechte en gesloten gemeenschap. Maar wanneer het om een van hen gaat is de meelevendheid, maar eveneens de nieuwsgierigheid daarmee gepaard gaande, groot. De kern van de geruchten is zo goed als zeker: het gevonden lichaam betreft Dirk post. Het wordt er voor Marian, Wim en Babette niet geruster op, in tegendeel. Ze leven in een nachtmerrie.

Voor 99% (on)zeker!

Om 19.30 belt de politie dat ze langs komen en of men laptops en telefoons waar Dirk gebruik van gemaakt heeft willen klaarzetten. En oh ja...er mag verder niemand aanwezig zijn, alleen Marian en Wim; de familie dient te vertrekken. Als in een stille stoet wordt de hele meute door de achterdeur naar de burens gedirigeerd terwijl de politie om ongeveer negen uur 's avonds aan de voordeur verschijnt. Het lijkt wel een komisch-drama deze familiale volksverhuizing. De rechercheurs condoleren Marian, Wim en de gebleven dominee. 'Het is voor 99% zeker dat het gevonden lichaam Dirk betreft', is de boodschap. En of ze niets tegen de familie willen zeggen en even mee naar het bureau willen komen? Terwijl de aangeslagen Marian en Wim met de rechercheurs vertrekken, wordt bij de burens door SBS6 gebeld. Terwijl Marian en Wim zich nog vasthouden aan die ene procent is in het nieuws voor iedereen al heel duidelijk dat de waarheid onomkeerbaar is. Het lichaam is van Dirk. Al om half twee die middag gevonden in een kletsnat doorregend Urkerbos.

Onderweg naar het bureau vragen de rechercheurs of ze niet samen willen praten in afwachting van het gesprek op het bureau. 'Even nog niets tegen elkaar zeggen is beter', beargumenteren de agenten. In gescheiden kamers doen Marian en Wim hun verhaal. "Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik als verdachte werd aangemerkt", vertelt Marian. "Maar we werden wel uitgebreid gehoord. In korte pauzes onder toezicht, maken ze van de zenuwen rare grapjes tegen elkaar. In een shock draaien ze mee in de film met een diep zwart maar onbekend scenario. "Je mocht niet met elkaar communiceren dus blijven er wederzijdse stomme opmerkingen over." Wim en Marian vertellen uren lang over alle karaktertrekken en uiterlijke kenmerken die hun zoon heeft. Tot aan zijn moedervlek op zijn schouder toe. Een van de vragen die Marian krijgt voorgeschoteld krijgt is of Dirk wel eens neerslachtig of depressief kon zijn. "Neen".

"Neen", antwoord Marian weer stellig, intussen denkend aan die woensdagmorgen. Dirk was 's morgens naar beneden gekomen en had zich een riem om zijn broek gebonden. Iets wat hij niet graag deed. Het was Marian gelijk opgevallen; wellicht omdat hij de laatste tijd toch wat afgevallen was had hij de riem benut om zijn wat wijde broek op te houden. "Hoewel het voor mij absoluut onmogelijk is dit Dirk toe te denken, zie je toch die broekriem voor je" weet Marian nog. Vanuit die gedachten vraagt ze of men aan zelfmoord denkt. "Gelukkig was dat niet zo", zegt Marian. Later die avond krijgt de rechercheur die met Marian in gesprek is een telefoontje: 'Het lichaam wordt overgebracht naar het Nederlands Forensisch Instituut in Rijswijk'. Bijna ontglipt haar die ene procent van hoop die ze ergens ver weg nog heeft. Marian wordt boos: "Lag mijn kind daar al die tijd in de regen?" Vergoelijkend komt er een antwoord dat er ter plaatse een tent is opgezet. Het antwoord is onbelangrijk. Wanneer het haar Dirk is, is hij dood, dood en nat!

Die nacht verloopt niet veel anders dan de eerste afmattende nacht. Nu lopen familieleden, vrienden en bekenden in en uit. Praten, vragen, veronderstellen, stiltes, gissen, elkaar moed inspreken en de tijd doden. Marian en Wim klampen zich nog wanhopiger aan die ene gesuggereerde procent vast. Niemand heeft tot nu toe klip en klaar gezegd dat het Dirk is. Niet dat ze dat hadden willen horen, want hoop doet leven, ook al is het maar voor één procent. Honderd procent kan niet waar zijn. Dat bestaat gewoon niet, niet onze Dirk!

Op de donderdagmiddag van 19 november krijgt men te horen dat het lichaam door Het NFI weer wordt vrijgegeven. Het wordt voorlopig naar Lelystad gebracht om te kunnen worden geïdentificeerd. Wie moeten daar naar toe? Men vindt niet dat deze confrontatie iets is voor Marian en Wim. De vaders van Marian en Wim bieden zich aan, evenals de dominee. Het drietal vertrekt naar Lelystad en wordt daar in de wacht gezet omdat er familierechercheurs onderweg zijn naar de ouders van Dirk. Twee familierechercheurs melden zich bij Marian en Wim om iets over de doodsoorzaak te vertellen. Dirk is namelijk met geweld om het leven gebracht en wel door middel van een mes. Maar of ze het bij verdere berichtgeving alleen maar over 'grof geweld' willen hebben in verband met verder onderzoek. Babette glijdt bij dit bericht wederom zich verschuilend onder haar deken. Na het overbrengen van dit slechte bericht kan de identificatie plaatsvinden.

Een strohalm van 1%

De spanning bij de drie mannen is inmiddels groot; ze zijn al een tijdje daar en weten welk een afschuwelijke confrontatie ze voor de ogen zullen krijgen; allen kennen Dirk goed. Ze zitten zwijgend bij elkaar in een donkere ruimte. Het wachten op het sein om te komen tot...voelt als een eeuwigheid.

“Hai dominee, tot volgende week”, had Dirk Oberink nog toegeroepen na zijn laatste catechisatie. Dirk had voor het eerst hardop gebeden; een dankgebed. Dirk, die normaal gesproken zo gesloten was, bood zich spontaan aan om te danken. Oberink ‘hoort’ Dirks stem nog terwijl in de ruimte naast hen het lichaam klaargemaakt wordt voor de identificatie. De spanning doet zich zo bij de drie gelden: “En wat als hij het nou niet is?” klinkt –tegen beter weten in- een noodkreet door de stille ruimte. En dan mogen ze, neen, moeten ze.

Het lichaam van Dirk is intussen naar het uitvaartcentrum in Urk overgebracht en afgelegd. Marian en Wim zijn daar niet bij geweest, ze zijn ook niet gevraagd. Het was alsof het aan hen voorbij ging. Misschien maar beter ook, is wat later zou blijken. In de loop van de morgen gaan Marian, Wim en Babette hun geliefde in het uitvaartcentrum bezoeken. Marian wil eigenlijk niet. Het lijkt haar goed zo. Het verhaal van dat mes, met geweld om het leven gebracht...het maakt haar bang om haar zoon onder ogen te zien. Hoe zou hij er uit zien? Maar een stemmetje klinkt bij haar door. Het is alsof Dirk haar aanmoedigt. “Toe nou Moe. Kom nou.” “Nee, ik ga niet.” “Moeeh, kom nou”. Met lood in de schoenen gaat ze mee. “En dan zie je hem liggen....alsof hij slaapt....het was zwaar voor me. Maar gelijktijdig voelde ik een ontzettende liefde voor mijn kind. Het gevoel dat ik mijn eerste kindje na de bevalling in mijn armen nam overweldigde me weer. Het was een ongekende liefde voor mijn kind, alsof ik hem voor de eerste keer mocht aanraken. De liefde die je dan voor je kind voelt komt tot volle openbaring terwijl je verwacht dat hij toch zijn ogen open doet en ‘boeh’ zegt”, vertelt Marian met een traan in haar ogen. Ze weet een mooie vergelijking te maken in het verhaal. “Wanneer ik hem wakker probeerde te maken deed hij wel eens alsof hij sliep. Dan ging hij zo lang als geintje door, gaf geen kik, totdat ik bang werd en dan zei hij spontaan ‘boeh’! Ongemerkt krijg je zo’n hoopvol gevoel over je: straks zegt hij nog Boeh!” Zijn lichaam is echter bleek, opgemaakt en koud. De werkelijkheid dringt steeds meer bij haar door. Er komt geen boeh! Nooit meer.

Wanneer ze na het bezoek aan het centrum wat verdwaasd weer thuis komen, schiet Marian uit haar slof. Er zitten twee vreemden aan haar keukentafel en ze veronderstelt dat het om journalisten gaat. “Wie heeft jullie....”, is er al uit voordat ze zich realiseert dat op de donderdag namiddag er een afspraak is gemaakt met Slachtofferhulp. Zij zouden zich op de vrijdagmorgen melden om hulp te bieden. De twee medewerkers van Slachtofferhulp bewijzen al snel hun meerwaarde zoals Marian later zegt.

Het gonst in het dorp

Dirk ligt opgebaard. Daarmee zijn de roddels nog niet stil komen te liggen in het dorp, in tegendeel. Maar een ding is waar: Dirk is er niet meer. Het dorp reageert geschokt. Ook de twee andere jongens van twaalf en vijftien worden aangehouden. Wim en Marian zijn verbijsterd; die wisten toch van niets? Er wordt een hulpverleningsteam opgezet om vragen en behoeftes te coördineren. Drie jongens in hechtenis, Urkers, uit hun dorp. Dat geeft verwarring, onbegrip, verdeeldheid, woede. Gemeente, politie, Slachtofferhulp en de kerk verenigen zich. Een hechte gemeenschap als Urk met meerdere kerkelijke stromingen vraagt om doelgerichte zorg. Berichtgeving moet gestroomlijnd worden om erger te voorkomen. Zeker nu de focus van één naar vier gezinnen is uitgebreid. Alle vier betrokken families krijgen hun eigen pastoraal werker. Gerrit Oberink bezoekt regelmatig de familie Koster.

Dirks lichaam ligt een paar dagen thuis opgebaard, alwaar familie en kennissen hun emoties met elkaar kunnen delen en het rouwproces daarmee kunnen starten. Marian en Wim ervaren de aanwezigheid als iets verzachtend omdat ze op geen enkele manier van hem afscheid hebben kunnen nemen; dit is hun afscheid. Tot de maandagavond, dan wordt voor de condolance-bijeenkomst zijn lichaam terug naar het uitvaartcentrum gebracht. “En toen waren er heeeel veeeel mensen”, zegt Marian. Het centrum zou om zeven uur ’s avonds openen en om kwart over zes stond er al een lange rij voor de deur. Zijn (oud-) klasgenootjes mogen het eerst naar binnen. De familie heeft bewust de kist nog niet laten afsluiten. Mede vanwege de verhalen die de ronde deden, zoals dat er in Dirks gezicht een smiley gekerfd zou zijn. Men hecht er aan dat Dirk in tegenstelling tot die praatjes gewoon toonbaar is. Het was Dirk zoals alleen Dirk is. Vele Urkers nemen afscheid van de veertienjarige onschuldige Dirk. Men weet dan al dat er drie minder onschuldige jongens zijn aangehouden, maar het wat en hoe nog even niet.

Op de dinsdagmiddag is er een rouwdienst in de Hervormde kerk De Ark, waarna hij onder grote belangstelling begraven wordt. Volgens dominee Oberink die de dienst leidt, bezoeken zo'n duizend mensen de rouwdienst. De familie en met name Marian kan zich van die dienst niet veel meer herinneren. Het verdriet heeft haar als het ware verlamd en alles gaat als een film aan haar voorbij. Vrienden van Dirk organiseren een stille tocht voor die avond. Het is inmiddels een week geleden dat men Dirk miste omdat hij niet kwam oppassen. Een week waarin de familie door een ware hel is gegaan. Precies één week later verzamelt men om zeven uur ’s avonds bij de Frits Bodeschool; Dirks oude school. Enkele honderden oude en huidige klasgenoten beginnen de tocht onder leiding van de burgemeester. Hij loopt voorop met Wim, Babette, de vader van Dirk en diens vriendin.

Steeds meer mensen sluiten achter in de tocht aan. Fakkels brengen contouren en schaduwen op de stilzwijgende voortschrijdende menigte. Ruim tweeduizend medelevenen telt de stoet al wanneer men langs de skatebaan komt. Op die plek waar Dirk nogal eens kwam skaten worden bloemen gelegd en kaarsen ontstoken. Een stoet met uiteindelijk een kleine drieduizend mensen arriveert bij het gemeentehuis. Burgemeester Jaap Kroon houdt een korte toespraak: "Urk huilt. De gewelddadige dood van Dirk heeft ons in onze ziel geraakt". De jongeren en alle betrokkenen dragen Dirk daarna in gedachten mee naar huis.

Drie 'vrienden'

De afgelopen dagen blijkt de dertienjarige Jacob al slecht geslapen te hebben. Wanneer er wordt doorgevraagd door zijn vader slaat hij dicht. Wanneer zijn tante hem vraagt of hij ten minste iets kan opschrijven wat duidelijkheid geeft, schrijft hij alleen maar: 'Jaap'. Daarop worden Jaap en JellePieter de andere dag ook opgepakt. Bij de verhoren zegt JellePieter dat hij niet wilde dat Dirk iets zou overkomen en dat hij niks heeft gedaan en gezien en Jaap werkt van geen kanten mee. Telkens geeft hij andere verklaringen af. Het relaas wordt voor het OM langzamerhand wel duidelijk maar bij blijvende ontkenning zijn bewijzen noodzakelijk. Pas maanden later wanneer een sloot is ontdooid, wordt het mes gevonden. Inmiddels zijn er ook DNA-sporen gevonden op de kleding en schoenen van Jaap die ze bij huiszoeking vinden.

De twee jongsten geven een haast gelijklopende verklaring af en blijven ook in de latere rechtszaak consistent bij die gebeurtenis. Op verzoek van Jaap zouden ze Dirk met een smoes mee zien te krijgen. Duidelijkheid van waarom wordt door de twee niet echt gegeven. Kennelijk had Jaap hen gezegd dat Dirk een geheim van Jaap wist dat hij liever niet wilde. Daar wilde Jaap een einde aan maken. Bovendien weten ze dat Jaap niet veel goeds in de zin had. Jaap wilde na zijn 'daad' Dirk in brand steken en daarvoor had hij een spuitbus deodorant nodig. Bij de Albert Heijn waar het viertal zich vooraf verzamelt, blijken ze geen geld genoeg te hebben voor de aanschaf van een deodorant. Dan wordt het maar een chocoladereep die allen nuttigen. Luguber is het idee dat Dirk geen enkel idee had waarvoor de deodorant bedoeld zou zijn.

Jaap stelt voor aan de twee jongens die met Dirk aan komen, om naar het bos te gaan. Hij had een mega-hut ontdekt die hij de jongens graag wilde laten zien. Jaap kende het bos als zijn broekzak. Of daarmee Dirks nieuwsgierigheid is aangewakkerd zal nooit duidelijk worden. Dirk speelde namelijk altijd buiten en ook vaak in het bos. Hoe dan ook, het viertal gaat het bos in alwaar Jaap op een verlaten plek al snel een mes trekt.

De jongste van het viertal wordt het te spannend en suggereert dat hij een berichtje op zijn telefoon krijgt dat hij naar huis moet komen. Hij neemt de benen terwijl hij Dirk nog hoort kreunen. Jaap is begonnen in te steken op Dirk. Dirk niets vermoedend schreeuwt nog van: "Wat doe je nou? Hou op; Kappen nou?" Dat is wat JellePieter Dirk nog hoort roepen wanneer hij het ook op een lopen zet. Wanneer Jaap denkt genoeg gestoken te hebben hoort hij Dirk nog zeggen "Here, help me?" Hij verstoppt schielijk het moordwapen en zijn bebloede trui. Dan rent hij achter zijn twee kornuiten aan om hen mogelijk nog in te halen.

Even later ziet Marian JellePieter en Jaap in de straat lopen en denkt: "Hey waarom is Dirk er niet bij!" "Dat is waarom ik er nooit vrede mee zal hebben", vertelt Marian. "Van het begin af aan je in het ongewisse laten, alle drie. En die Jaap nog midden in mijn gezicht zeggen dat hij niet weet waar Dirk is, terwijl hij bloed aan zijn handen heeft!"

Geloof geeft kracht

Dat de komst van de dominee zijn nut had, is reeds uitgesproken: hij bracht rust en organisatie. Maar dat kun je min of meer verwachten van de leider van de geloofsgemeenschap van de familie, een bekend en vertrouwd voorganger in het geloof. Immers, na de laatste catechisatie van Dirk, kwam dominee Gerrit Oberink hem nog tegen. 'Hai dominee, tot volgende week', waren Dirks laatste woorden naar mij", vertelt Oberink met vochtige ogen.

"Het geloof heeft ons zeker geholpen", weet Marian. "Ik zou in het begin het liefst in een hoekje hebben gekropen, maar het gevoel dat je bij kerkgenoten ondervindt is groot. Naast het medeleven wat dat we van vrienden en familie hebben meegekregen is bij de geloofsgemeenschap toch voelbaar dat je door alles en iedereen gedragen wordt. Het geeft een gemeenschappelijk gevoel van samen de pijn dragen. Het is ook vanuit mijn geloof dat ik voor mezelf zeker wist: 'Nog voordat Dirk op de grond viel, is hij al door Jezus opgevangen'. Ik heb God nooit in een kwaad daglicht gesteld over wat er met Dirk is gebeurd. HIJ heeft daar geen verantwoordelijkheid in."

"We horen nog de zegengebeden van de dominee", vertelt Wim. "Dat raakt je hart en dat verlicht". "Ken je 'voetstappen in het zand', spreekt Marian zich enthousiast uit over het gelijknamige gedicht. Mooi hè, dat doet wat met je, zo mooi!"

"Het was zo'n lieve behulpzame jongen", zegt Marian. Hij hielp bejaarden, ouderen en wie dan ook. Kocht van zijn zakgeld een doos met ijsjes die hij aan zijn vrienden uitdeelde. Hij kon heel gemakkelijk geven. Het was ook een ondeugd, hij plaagde graag, vooral zijn zus! Maar absoluut geen moeilijke puber en niet vervelend, gewoon een lieve puber, mijn Dirk. Waaraan heeft hij dit verdiend? Het waarom blijft onbekend en dan zie ik weer Van der H.'s gezicht voor me: 'Ik weet van niks!' In de rechtszaal keek hij me strak aan en terwijl ik wegdoek zag ik nog een smile op zijn gezicht! Nimmer is hij ergens op teruggekomen of één woord van spijt geuit!"

Voetstappen in het zand

*Ik droomde eens en zie
ik liep aan 't strand bij lage tij.
Ik was daar niet alleen,
want ook de Heer liep aan mijn zij.*

*We liepen samen het leven door,
en lieten in het zand,
een spoor van stappen; twee aan twee,
de Heer liep aan mijn hand.*

*Ik stopte en keek achter mij,
en zag mijn levensloop,
in tijden van geluk en vreugde,
van diepe smart en hoop.*

*Maar als ik het spoor goed bekeek,
zag ik langs heel de baan,
daar waar het juist het moeilijkst was,
maar één paar stappen staan.*

*Ik zei toen "Heer waarom dan toch?
Juist toen ik U nodig had,
juist toen ik zelf geen uitkomst zag,
op het zwaarste deel van mijn pad..."*

*De Heer keek toen vol liefde mij aan,
en antwoordde op mijn vragen;
"Mijn lieve kind, toen het moeilijk was,
toen heb ik jou gedragen..."*

In 2012 wordt het gezin Koster verblijd met de geboorte van Dorien. Hun dochtertje is een meer dan welkom geschenk voor het gezin en bestendigt de liefde tussen Marian en haar Wim. Ondanks dit geluk om weer met zijn vieren te zijn -of misschien het feit dat men met zijn vieren is- het gemis van Dirk blijft.

Kinderen versus kinderen

"Het is zo vlak bij je, zo intiem eigenlijk en dan toch gebeurt zoiets onder je handen door", zegt Marian weemoedig. "In zo'n vertrouwde omgeving. Iedereen kent zowat iedereen hier. Dat dan naaste bekenden, c.q. vriendjes van Dirk dit doen schaadt zo het vertrouwen. En dat je als kind al zo verknipt bent, dat geeft toch weinig vertrouwen voor de toekomst van die persoon?"

Inmiddels is het eind 2019 en is Van der H. al weer een paar jaar vrij. Het ene jaar van zijn veroordeling was overeenkomstig zijn tijd in voorarrest. In totaal heeft hij door verlenging van de tbs, vijf jaar arrest gehad. Vijf jaar is hij onder de hoede geweest van deskundigen om zijn geconstateerde stoornissen te proportioneren en hem als zodanig weer op de samenleving voor te bereiden. Vanaf 2015 is Van der H. weer vrij man en woont kennelijk ergens in het midden van het land.

Het demonische wat hem er toe aanzette zoals in de rechtszaak door de advocaat van Van der H. werd gesuggereerd, wordt door Oberink geloofd. "Het is mogelijk en dat is eng. Zeker omdat hij nog steeds het vermogen heeft om zich als vriendelijk en probleemloos iemand voor te doen. Hij kan zo ontzettend goed manipuleren. Zijn laatste woord bij de rechtbank was: 'Ik weet niet wat ik zeggen moet. Er is iets vreselijks gebeurd, ik heb mijn beste vriend verloren en heb geen afscheid kunnen nemen'. Dat kinderen dit doen en dat een kind dit kan overkomen; kinderen dóór kinderen, geeft totale verslagenheid in de gemeenschap en doet vervreemden van en naar elkaar."

Tweede kans

'Het wordt tijd dat de familie eens verder gaat met hun leven', kreeg men te horen van het OM toen er geïnformeerd werd of het klopte dat Van der H. vrij kwam. "Verder leven? vraagt Marian.

"Als ik aan Dirk denk wordt zijn beeld vaak overschaduwd door de voorstelling van dat hij daar bloedend, koud en nat in het bos in de regen ligt".

"Het recht heeft echter gesproken en men verdient een tweede kans', is wat men dan zegt".

Het is eind 2019 en in de keuken van Marian, Wim en Babette hangt nog steeds een krijtbordje met onder andere een langzaam vervagende tekst: 18.00 catechisatie; 18.45 basketbal.

Rien Verbiest

POLITIEBLAD BLAUW november 2019

Betere rechtsbescherming minderjarige verdachten

Alle aangehouden minderjarige verdachten (12 t/m 17 jaar) krijgen voortaan gefinancierde bijstand van een advocaat vooraf en bij hun verhoor. Zij kunnen hier geen afstand meer van doen. Doel van de wetwijziging is dat minderjarigen hun strafprocedure beter kunnen begrijpen en volgen en een eerlijk proces krijgen. Als er 's avonds geen advocaat beschikbaar is, behoudt de minderjarige aangehouden verdachte die wordt heengezonden de gefinancierde bijstand bij een verhoor de volgende dag. Ouders of voogd krijgen informatie van de politie over de rechten van de verdachte. Deze mag zijn of haar ouders, voogd of vertrouwenspersoon bij een verhoor vragen. Dit mag de hulpofficier van justitie alleen in bepaalde gevallen en in overleg met de officier van justitie weigeren. Audiovisuele registratie is verplicht bij ernstige misdrijven of vanwege de situatie van de jeugdige verdachte. De minderjarige verdachte heeft er verder recht op dat een arts beoordeelt of hij of zij een verhoor of ander onderzoek kan ondergaan.

Maximum straffen gaan omhoog

Agenten, ambulancemedewerkers en brandweerlieden krijgen regelmatig te maken met agressie. Om hiertegen krachtiger op te kunnen treden, gaat de maximumstraf voor het hinderen van hulpverleners omhoog van een naar drie maanden. Voor de strafbaarheid maakt het straks niet meer uit waar dat hinderlijke gedrag plaatsvindt. Nu is dat beperkt tot de openbare weg. De maximumstraf voor deelname aan een criminele organisatie die zich schuldig maakt aan zware delicten gaat eveneens omhoog: van zes naar tien jaar celstraf. Ook criminelen die zich schuldig maken aan handel in en bezit van automatische vuurwapens en zware explosieven, zoals handgranaten, kunnen een zwaardere strafeis tegemoet zien. Hiervoor gaat de gevangenisstraf omhoog naar maximaal acht jaar. De hogere straffen moeten helpen in de strijd tegen ondermijning van het gezag.

Misbruik van seksueel beeldmateriaal wordt apart strafbaar gesteld. Daders kunnen daarvoor maximaal twee jaar krijgen. Deze maatregel maakt het mogelijk onder meer wraakporno harder aan te pakken. Daarbij gaat het om het openbaar maken van seksueel beeldmateriaal van iemand met de wetenschap dat die persoon daar nadelen van kan ondervinden.

Verder gaat het strafmaximum voor het aanzetten tot haat of discriminatie omhoog van één naar twee jaar. Ook komt er meer aandacht voor de positie van slachtoffers van kindermishandeling.

TBS-systeem faalt

“Het tbs-systeem moet worden afgeschaft. Er zijn vele honderden patiënten die niet thuis horen in klinieken omdat ze onbehandelbaar zijn of in een psychiatrische instelling zouden moeten zitten. De nazorg voor ex-tbs'ers laat zwaar te wensen over”.

Van Panhuis gaf in het interview op 11 november 2019 in de Telegraaf forse kritiek op het huidige tbs-systeem. Volgens hem zitten er vele honderden gevaarlijke gestoorden die er helemaal niet thuishoren omdat ze onbehandelbaar zijn en hoort een aanzienlijk deel van de tbs-populatie thuis in een reguliere gevangenis. Daarnaast schiet de nazorg voor en controle van ex-tbs'ers flink tekort en worden bij onderzoek naar verdachten te soft diagnoses vastgesteld. Er moet meer naar iemands hersenen of 'hardware' worden gekeken dan naar de persoonlijke achtergrond. Volgens Van Panhuis kent het tbs-systeem geen focus en schiet het met hagel. Er zitten mensen van allerlei pluimage in de klinieken.

Steunbetuigingen

De uitspraken van de vooraanstaande psychiater leverde talloze steunbetuigingen op uit de forensische en politie- en justitiewereld. Zo ook van Jan Bouman, die 25 jaar voor het ministerie van Justitie en Veiligheid werkte als psycholoog en onder meer programmamanager op het gebied van slachtofferhulp en veelplegers.

„Het is groots dat Van Panhuis dit openlijk durft te zeggen. Het is tijd om in tbs-land de luiken open te zetten. Tijd voor kritiek en dat mag ook harde kritiek zijn. Het huidige tbs-systeem is fout. Het deugt niet. Er moeten naast de gevangenis twee soorten opvang zijn: eentje voor gestoorde criminelen die niet behandeld kunnen worden en eentje voor psychiatrische patiënten die je kan behandelen met onder meer medicijnen. Er is te veel aandacht voor behandeling en te weinig voor veiligheid van de maatschappij.”

Ook een gastoptreden van psycholoog Bouman op een tbs-congres dit najaar werd tot zijn verbazing door DJI afgeblazen. „Ik zou spreken, maar gaf aan dat ik wel kritisch zou zijn. Kort daarna kreeg ik te horen dat ik niet meer hoefde te komen.”

Jan Bouman

Kan een hersenscan de rechter helpen?

Het is niet met Tesla, maar met Neuralink dat de Amerikaanse ondernemer Elon Musk in de toekomst misschien grote invloed zal hebben op het strafrecht. Neuralink richt zich op de wisselwerking tussen het brein en machines. Ook bedrijven als Facebook en Google houden zich daar mee bezig. “De zoektocht van techbedrijven kan leiden tot vormen van hersenlezen of gedachtenlezen”, zegt filosoof en psychiater Gerben Meynen.

In dit verband is ook P300 interessant. P300 is de naam van een elektrisch signaal dat in de hersenen ontstaat als mensen iets heel relevant vinden, bijvoorbeeld vanwege herkenning. Het maakt een vorm van gedachtenlezen mogelijk.

Een moordverdachte die zich beroept op zijn zwijgrecht kun je, in theorie althans, confronteren met het gebruikte mes, de bebloede trui van het slachtoffer en een foto van de plaats delict.

Hoe meer P300 signalen, hoe aannemelijker het is dat de verdachte ook daderkennis heeft.

De techniek is nog niet zuiver genoeg, maar kan op den duur wellicht worden gebruikt bij opsporing. “Daarom moeten we nu al nadenken of je het mag gebruiken”, aldus Meynen. “Een verdachte mag in bepaalde gevallen dna-onderzoek weigeren, maar hoe staat het met dit soort gedachtenlezen?”

Techbedrijven zullen ook op een andere manier van zich laten horen, verwacht Meynen. Ze lopen voorop in het meten van de wereld. Het is hun corebusiness om uit de grote hoeveelheden data die ze verzamelen, met behulp van algoritmen menselijk gedrag te voorspellen. Hoewel het voor het strafrecht nu nog een stip is op de horizon, kunnen die technieken in combinatie met neurowetenschappen mogelijk grote impact hebben.

Zweeds onderzoek toonde dit jaar aan dat het voor-spellen van recidivegedrag met behulp van hersen-scans aanzienlijk verbetert. Als bekende risicofactoren, zoals iemands justitiële voorgeschiedenis en het al dan niet hebben van werk, worden aangevuld met informatie van het brein, is nauwkeuriger aan te geven wat de kans van recidive is dan zonder.

“Een betere voorspelling is om twee redenen van belang”, meent Meynen. “Je kunt de maatschappij beter beschermen en mensen met een laag recidiverisico hoeven niet onnodig lang te worden vastgehouden.”

TBS

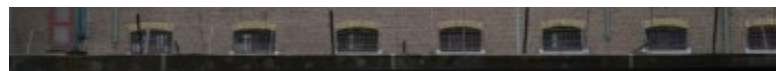
Terbeschikkingstelling (tbs) wordt opgelegd aan mensen die zware delicten hebben gepleegd en die lijden aan een psychiatrische ziekte of stoornis.

Tbs kan met en zonder een celstraf door een rechter worden opgelegd.

Tbs kan alleen worden opgelegd voor misdrijven waarop een minimumstraf staat van vier jaar. Elke zes jaar moet de rechter bij de tbs-verlengingszitting het oordeel van twee onafhankelijke gedragsdeskundigen inroepen.

Iemand kan weigeren om zich vooraf te laten onderzoeken in het Pieter Baan Centrum. Rechters zagen er daarom vaak van af om tbs op te leggen. Sinds juli 2019 is het makkelijker om bij weigeraars toch tbs op te leggen omdat het medisch dossier van een cliënt zonder toestemming kan worden gevraagd.

- 30 Procent van de oud-tbs'ers, pleegt binnen vijf jaar een nieuw delict.
- Er zijn 1307 tbs'ers verdeeld over 11 klinieken.
- 60 zitten op de long-stay afdeling. Hun verblijf is niet gericht op terugkeer in de samenleving, maar meestal omdat ze behandeling weigeren;
- Sinds 2017 waren er 196 ernstige incidenten rond tbs'ers.
- Het behandelen van tbs'ers kost per jaar zo'n €220.000.000, lees 220 miljoen!

*De mens is pas mens als hij tot zelfbeheersing
in staat is en eigenlijk dan pas
wanneer hij haar in de praktijk brengt.*

—
*Er is een groter gerechtshof
dan alle bestaande rechtbanken
en dat is het gerechtshof van het geweten*

(citaten: Mahatma Gandhi)

Roser Flug, -die naast haar man Paul al zo veel gedaan heeft voor het organiseren van lotgenoten-bijeenkomsten- moet vanwege haar gezondheid even pas op de plaats maken. Zeer jammer, maar je gezondheid is nou eenmaal het belangrijkste. Wie zou Paul willen assisteren met het organiseren van bijeenkomsten in den lande?

Het kost je zo nu en dan energie maar het is zeer dankbaar werk om ons leden bij elkaar te krijgen en ze met een goed gevoel weer naar huis te zien gaan.

Ideeën worden je ook wel aangedragen. Het gaat voornamelijk om het oppakken en uitwerken; dat is de uitdaging. **Help ons om de bijeenkomsten (bij jou in de regio) vorm te geven. Wie?**

AFSCHIED STICHTING HESTER 24 NOVEMBER 2019

Op 19 september 1998 werd Hester van Nierop vermoord in Ciudad Juárez, een enorme grensstad tussen Mexico en de Verenigde Staten. Zoals we allemaal weten richtte Arsène van Nierop -met steun van anderen- enkele jaren na de moord de stichting Hester op in 2005.

Op 24 november 2019 werd met een feestelijk tintje de stichting ontbonden in Den Haag. Men stond stil bij wat de stichting sindsdien heeft bereikt in Ciudad Juárez via Casa Amigaen en dat men daar trots op mocht zijn.

Er is veel bereikt in de ondersteuning van vrouwelijke slachtoffers van geweld en met geweld bedreigde vrouwen en hun familie en er is veel geïnvesteerd in het voorkomen van geweld tegen vrouwen. Dit was de eerste doelstelling van de stichting. De stichting had als tweede doel de moord op vrouwen permanent op de agenda van de internationale gemeenschap houden met als doel het bewerkstelligen van gerechtelijk onderzoek.

Hester van Nierop noemt de uiteindelijke veroordeling van de dader een “klein wonder”. "We zijn er lang vanuit gegaan dat de zaak niet meer opgelost zou worden. We hebben heel lang niet geweten wie de dader was, maar zijn samen met Buitenlandse Zaken druk blijven uitoefenen op politie en justitie in Mexico. Uiteindelijk is de zaak opgelost; in januari 2015 is via Facebook ontdekt wie de dader is. Er was een omschrijving van een gespierde man met een tattoo en een gehavend oor. De receptioniste van het hotel heeft hem herkend." De dader heeft 37,5 jaar gekregen.

18 januari 2010	Bijeenkomst Almere	secretariaat@fngnederland.nl	Almere
	De agenda voor het jaar 2020 is nog niet definitief bekend. Raadpleeg de FNG website. U wordt verder op de hoogte gehouden!		

Cocon

INHOUD

Van de redactie	Paul Kuiper	1
Van het bestuur	Jack Keijzer	2
Dag Herdenken Geweldslachtoffers	Paul Kuiper	3
Lichtjesavond	Riekeus & Margreet Scholing	4
Waarom Justitie naar de Lichtjesavond?	Jan Bouman	5
Gedicht	Annie ven Heel	6
Steun en Veerkracht	Gert Jan Slump	7
Het verhaal van..... Dirk Post	Rien Verbiest	8
Ieder zijn mening	Paul Kuiper/Wil Vreeburg	10
Wij herdenken onze dierbaren	11, 12 en	13
Het verhaal van..... Dirk Post	Rien Verbiest	14
Gedicht	voetstappen in het zand	17
Voor U gelezen: Politieblad Blauw		18
Telegraaf-TBS systeem faalt	Jan Bouman	
Parool-hersenscan?		19
OPROEP werkgroep lotgenotenbijeenkomsten		20
Afscheid Stichting Hester		
Agenda		20
Inhoud		21

